

รูปแบบการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี

นายวิวัฒน์ เกื่อนทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษาและสื่อสารการแสดงผล

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0802-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PATTERN OF COMMUNICATION PRESENTED ON IRC NETWORKS

WITTAVAT THURNTOR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts in Speech Communication

Department of Speech Communication and Performing Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

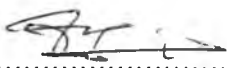
Academic Year 2000

ISBN 974-13-0802-7

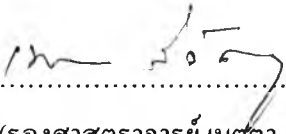
หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี
โดย นายวิวัฒน์ เกื่อนทอ
ภาควิชา วาทยุทธศาสตร์และการแสดง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช

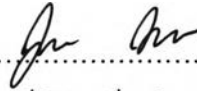
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

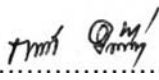

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

..... อาจารย์ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ จิรยุทธ์ สิ้นสุพันธุ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ณรงค์ ขำวิจิตร)

วิฑิต ถิ่นทอ : รูปแบบการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.

(THE PATTERN OF COMMUNICATION PRESENTED ON IRC NETWORKS)

อ.ที่ปรึกษา : รศ. อวยพร พานิช, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ. จิรยุทธ์ สินธุพันธุ์, 113หน้า.

ISBN 974-13-0802-7 .

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อความ(Textual Analysis) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ โดยศึกษาจากบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นบทสนทนาที่ปรากฏบนแม่ข่ายของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ(irc.au.ac.th) และแม่ข่ายWebmaster(irc.webmaster.com) ซึ่งเข้าสังเกตการณ์และบันทึกบทสนทนาที่ปรากฏรวมทั้งสิ้น 300 ข้อความ จากห้องสนทนาที่มีผู้ร่วมสนทนามากที่สุด 5 อันดับแรก จากทั้งสองแม่ข่ายไออาร์ซี

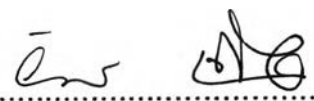
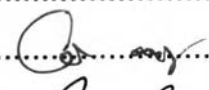
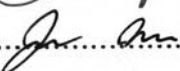
ผลการวิจัย พบว่า

1. โครงสร้างการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี ประกอบด้วยการสื่อสารจาก 3 ส่วน คือ การสื่อสารจากแม่ข่ายไออาร์ซี การสื่อสารจากผู้ร่วมสนทนา การสื่อสารจากโปรแกรมเสมือนผู้สนทนา

2. กระบวนการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซีในส่วนต่างๆจะผ่านนางแม่ข่ายไออาร์ซีก่อนเสมอ เพื่อยืนยันแหล่งที่มาของสารที่ส่งมายังห้องสนทนา โดยวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาเป็นการสื่อสารเพื่อรักษาความสัมพันธ์เดิมและสร้างสานความสัมพันธ์ใหม่ อีกทั้งธรรมชาติของการสื่อสารบนเครือข่ายไออาร์ซีมีความจำกัดในการสื่อสารด้วยตัวอักษร ความจำกัดของเวลาในการสื่อสาร และมีการสนทนาพร้อมกันหลายบุคคล

3. การใช้ภาษาในการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี มีลักษณะเฉพาะในการใช้คำและการสะกด ระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย การใช้สัญลักษณ์ และการควบคุมการใช้ภาษาและการสื่อสาร

ภาควิชา... วททวิทยาและสื่อสารการแสดง.....
สาขาวิชา... วททวิทยา.....
ปีการศึกษา... 2543.....

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4285154328 :MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEYWORD: PATTERN OF COMMUNICATION/ COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION

WITTAVAT THURNTOR: THE PATTERN OF COMMUNICATION PRESENTED ON IRC NETWORKS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. AUYPORN PANICH, THESIS COADVISOR : JIRAYUDH SINTHUPHAN, 113 PP.ISBN 974-13-0802-7.

This research is a textual analysis aimed to study the pattern of computer-mediated communication by means of observation on Internet Relay Chat (IRC). The author focused on conversations in five most popular chat rooms on two IRC networks—Assumption University's IRC server (irc.au.ac.th) and Webmaster's server (irc.webmaster.com). A total of three hundred texts were observed and recorded.

Results of the research were as follows

1.The structure of communication consists of 3 parts: the communication from IRC servers, the communication from users and the communication from Resident Programs.

2.The communication in every part must be sent to the IRC server to confirm the source of message sent to the chat rooms. The main purpose of communication is to maintain old relationships and make new relationships. However, the communication on IRC networks is limited to various reasons--the mere means of communication in text, time of Internet connection and shared communication space by having several chat partners at the same time.

3.The language used to communicate on IRC networks have many unique characteristics, for instance, phoneme and spelling, level of language, usage of special language patterns and characters to express feelings, and controls of language used in communication.

Department..... Speech Communication and Performing Arts

Field of study..... Speech Communication

Academic year...2000.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รศ. อวยพร พานิช ที่สละเวลามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อ. จิรยุทธ สินธุ์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมอีกทั้ง รศ. เมตตา วิวัฒน์นุกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อ. ณรงค์ จำวิจิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขงานวิจัยครั้งนี้ พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้คำแนะนำที่ดีมาโดยตลอด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าผู้เขียนไม่ได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในห้องสนทนาที่ชื่อว่า “Gorilla” บนแม่ข่ายไออาร์ซีของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ประสบการณ์และความสัมพันธ์ที่ส่งผ่านด้วยตัวหนังสือกว่า 5 ปีที่ผ่านมา จุดประกายให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต จนกระทั่งสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณชาว Gorillian ทุกคนสำหรับมิตรภาพและความช่วยเหลือที่มีให้กันตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าของชื่อ Mugen (civic_club@hotmail.com) ที่ยังคงสื่อสารกันมากกว่าความรู้สึกละและไม่ใช้ความสัมพันธ์ผ่านตัวอักษร แต่เป็นเสมือนหมุดตัวใหญ่ครั้งหนึ่งนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ด้วยความสุขใจมาจนทุกวันนี้

ข้อมูลบางส่วนที่ประกอบเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับความร่วมมือจาก“เพื่อน” บนโลกอินเทอร์เน็ต ผู้ซึ่งไม่เคยรู้จักหน้าค่าตาและไม่รู้เลยว่าเขาเหล่านั้นเป็นใคร แต่ความสนิทสนมและช่วยเหลือที่มีให้เหมือนรู้จักกันมานานปี สิ่งดีๆที่ได้รับมาดูเหมือนจะค้ำกับคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีความจริงใจในไออาร์ซี” นอกจากนี้“เพื่อน”ในโลกแห่งความจริงก็ยังคงมอบความจริงใจให้กันตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนจากสวนกุหลาบวิทยาลัย เพื่อนจากคณะเศรษฐศาสตร์จุฬาฯ และเพื่อนที่ร่วมเรียนกันมาในคณะนิเทศศาสตร์แห่งนี้ ล้วนมีส่วนช่วยเหลือและผลักดันให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่สนับสนุนและให้โอกาสเลือกชีวิตทางการศึกษาอีกทั้งให้กำลังใจอันดีมาโดยตลอด ทำให้รู้ว่าการได้เรียนในสิ่งที่ตนรักและทำในสิ่งที่ตัวเองชอบ เป็นความสุขหนึ่งในการมีชีวิตอยู่ ด้วยความตั้งใจที่จะมีชีวิตที่ดีและหวังว่าจะอยู่บนโลกใบนี้ได้อย่างมีความสุข เป็นแรงผลักดันให้ฟันฝ่าอุปสรรคและพยายามก้าวไปสู่ความสำเร็จ และนี่คงเป็นความสำเร็จอีกครั้งหนึ่งที่สร้างให้กับชีวิต.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
ปัญหาคำถามวิจัย.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม.....	7
แนวคิดภาษาในกลุ่มสังคมและวัฒนธรรม.....	7
แนวคิดการได้มาของภาษา.....	9
ทฤษฎีภาษากับวิวัฒนาการ.....	11
แนวคิดกระบวนการสร้างคำใหม่ในการสื่อสาร.....	13
การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์.....	14
ทฤษฎีการเข้าร่วมเป็นสังคม โดยผ่านสื่อ.....	17
ทฤษฎีความสมบูรณ์ของสื่อ.....	19
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	23
รูปแบบวิธีวิจัย.....	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล.....	25
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.....	25
ระยะเวลาการเก็บข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ทางสถิติ.....	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	27
โครงสร้างการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....	28
กระบวนการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....	37
การใช้ภาษาในการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....	66
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผลการวิจัย.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	97
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก.....	103
ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกตการณ์.....	104
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

หน้า

- ตารางแจกแจงข้อความการสนทนาที่เกิดขึ้นในห้องสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....	30
- ตารางแสดงค่าสถิติการสนทนาที่เกิดขึ้นในห้องสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....	31
- ตารางแสดงจำนวนข้อความที่ปรากฏในห้องสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซีต่อเวลา 1 นาที.....	34
- ตารางแสดงค่าสถิติของข้อความสนทนาในเวลา 1 นาที.....	35

สารบัญญภาพ

หน้า

- แผนภูมิเปรียบเทียบข้อความที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....32
- แผนภูมิแสดงร้อยละข้อความที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี.....33